

PATVIRTINTA
Zarasų meno mokyklos direktoriaus
2015-11-05 įsakymu Nr. V-48
PAPILDYTA
Zarasų meno mokyklos direktoriaus
2017-08-31 įsakymu Nr. V-51

**ZARASŲ MENO MOKYKLOS
PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALUJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO
PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pradinio muzikinio formalujį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – užtikrinti formalujį švietimą papildančio ugdymo kokybę bei sudaryti palankias sąlygas sistemiškai plėtoti pagal bendrojo ugdymo programas besimokančių vaikų ir jaunimo iki 19 metų (specialiųjų poreikių – iki 21 metų) muzikos kompetencijas.
2. Programos rengimo principai:
  - 2.1. individualizavimo – orientuojamas i mokinj, jo pasiekimus ir mokymosi ypatumus, individualią gabumų raidą;
  - 2.2. šiuolaikišumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;
  - 2.3. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinjų kūrybinis mastymas, atsakomybės už savo mokymasi prisiėmimas, taip pat meninės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.
3. Programos trukmė – 4 metai.
4. Programą skirta mokiniams, baigusiems pradinio muzikinio formalujį švietimą papildančio ugdymo programą.
5. Vidutinis mokinjų skaičius grupėje – 10.
6. Programai įgyvendinti naudojamos mokymosi priemonės: mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga, rašymo lenta, vaizdo projektorius, knygos ir kt.

**II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA**

7. Programos tikslas – sistemiškai plėsti mokinjų muzikos srities žinias, stiprinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir suteikti bendrujų ir dalykinjų muzikinių kompetencijų.
8. Programos uždaviniai:
  - 8.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
  - 8.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
  - 8.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
9. Programų turinys orientuojamas į mokinio amžių atitinkančių ir visuomenės kaitą atlieptančių kompetencijų ugdymą. Ugdymo turinys konkretinamas, išskiriant Programos ugdymo turinio dalykus.
10. Įvertinus individualią mokinio brandą, gebėjimus ir pasiekimus gali būti koreguojama ugdymosi pagal Programą trukmę ir mokiniai priimami į vyresnių mokymosi metų grupę.
11. Programas sudaro branduolio dalykai ir pasirenkamieji dalykai. Branduolio dalykuose numatytais ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje ir su pasirenkamaisiais dalykais.
12. Programos branduolių sudaro šie dalykai:
  - 12.1. muzikavimas;
  - 12.2. solfedžio;
  - 12.3. muzikos istorija;
  - 12.4. ansamblis arba antrasis muzikos instrumentas arba choras, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdamas į muzikavimo turinį.

13. Mokinui privalomi yra keturi branduolio dalykai. Pasirenkamuosius dalykus (pvz., kompiuterinis muzikos raštingumas, improvizacija, orkestras ir kt.) siūlo mokykla.
14. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.
15. Ugdymo procesas organizuojamas, atsižvelgiant į mokinių amžiaus raidos ypatumus, asmeninius gebėjimus ir poreikius.
16. Atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi pagal jo pasirinktą Programą trukmė ir ugdymo turinys.
17. Programai įgyvendinti sudaromos mokinių ugdymo grupės, ugdymas organizuojamas grupėje. Atskiriems dalykams mokyti grupės gali būti dalijamos į pogrupius arba vaikas ugdomas individualiai. Prieikus gali būti sudaromos mobilios mokinių ugdymosi grupės.
18. Programa, atsižvelgiant į turimas lėšas ir kitas mokyklos galimybes, gali būti įgyvendinama ir kūrybinių stovyklų, projektų, konkursų, pažintinės-edukacinės veiklos ir pan. metu.
19. Programą baigusiems mokiniams išduodami mokyklos baigimo pažymėjimai.

III SKYRIUS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

20. Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais.
21. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi ir derinami šie vertinimo metodai: formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis. Vertinimo rezultatų fiksavimas vykdomas dešimtbalėje skalėje: 10 (puikiai), 9 (labai gerai), 8 (gerai), 7 (pakankamai gerai), 6 (patenkinamai), 5 (pakankamai patenkinamai), 4 (silpnai), 3 (blogai), 2 (labai blogai), 1 (nieko neatsakė, neatliko užduoties). 1-3 balai yra neigiamas įvertinimas. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo fiksavimo formą pasirenka pati mokykla.
22. Formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat, bendradarbiaujant mokinui ir mokytojui ir nesiejamas su vertinimo balu, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją.
23. Diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą. Vertinami mokinių ugdymo pasiekimai, kūrybinis rezultatas pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus.
24. Apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir visą programą.
25. Taikomas kaupiamojo vertinimo tipas, kai, orientuojantis į ugdymo(si) laikotarpio pradžioje numatytais ugdymo(si) tikslus, apibendrinami diagnostinio vertinimo rezultatai, mokinio pasirengimas ugdomajai veiklai, aktyvumas, reflektavimas, savarankiškumas, dalyvavimas renginiuose, projektuose ir pan.
26. Vertinant mokinio pažangą taikomos įgytų gebėjimų patikrinimo formos: koncertai, įskaitos, perklausos, egzaminai ir kitos pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus.
27. Asmeniui, baigusiam Programą ir išlaikiusiam baigiamuosius egzaminus, išduodamas mokyklos baigimo pažymėjimas.

IV SKYRIUS MUZIKAVIMAS

28. Muzikavimo paskirtis – tobulinti mokinio pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo įgūdžius.
29. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimties galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atskleisti.
30. Muzikavimo uždaviniai:
  - 30.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
  - 30.2. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius;
  - 30.3. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos vartojimą;
  - 30.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

31. Muzikavimo veiklos sritys:
- 31.1. muzikavimo technikos įvaldymas;
  - 31.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
  - 31.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
32. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai(280 val.).
33. Siūloma muzikavimo mokyti dainuojant arba vienu iš šių muzikos instrumentų:
- 33.1. fortepijonu;
  - 33.2. styginiu instrumentu: smuiku, violončele, gitara;
  - 33.3. akordeonu;
  - 33.4. mediniu pučiamuoju instrumentu: klarnetu, fleita, obojumi, saksofonu ir kt.;
  - 33.5. variniu pučiamuoju instrumentu: trimitu, valtorna, baritonu, tenoru, tūba, eufonija ir kt..
34. Muzikavimo mokymas:
- 34.1. muzikavimo pamokos yra individualios;
  - 34.2. muzikavimo pamokoms skiriamos 2 val. per savaitę;
  - 34.3. muzikavimui mokyti (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) nuo antrų mokymo metų numatoma 1 valanda per savaitę, o aštuntais metais – 2 val. koncertmeisteriui.
35. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnį repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius	<p>1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones;</p> <p>1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas;</p> <p>1.1.3. įvardyti kūrinių formos elementus.</p>
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius	<p>1.2.1. Naudoti ir gebeti paaiškinti garso išgavimo būdus;</p> <p>1.2.2. naudoti ir gebeti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.</p>
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingu žanru kūrinius.	<p>2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai ji interpretuoti;</p> <p>2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinių formą;</p> <p>2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinių faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai);</p> <p>2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas</p> <p>2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.</p>
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	<p>2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.</p>
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	<p>2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus;</p> <p>2.3.2. išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus;</p> <p>2.3.3. pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones;</p> <p>2.3.4. gebeti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinių.</p>
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikejo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlirkti pasirinktą ar numatyta programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebeti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

36. muzikavimo turinio apimtis:

36.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

36.2. muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

36.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

37. Muzikavimo dalyko ugdymo turinys:

37.1. ugdymo turinys, besimokantiems fortepijono klasėje:

V klasė

Kūrinių skaičius per metus:

1-2 polifoninius kūriniai, 1 stambi forma, 2-4 etiudai, 4-6 pjesės (galima ansambliai).

Iš viso 8-13 kūrinių.

Gamų reikalavimai:

Mažorinės – C, G, D, A, E, F, B, Es, As – per 4 oktavas ir išsiskiriančios į šalis. Tercijomis ir decimomis per 4 oktavas vienos krypties.

Minorinės – a, e, h, fis, cis, d, g, c, f, (natūrali, harmoninė ir melodinė) per 4 oktavas vienos krypties abiem rankom .

Chromatinė: abiem rankom tiesiai per 4 oktavas nuo to garso, kuri gama grojama.

Arpedžio: tonikos trumpieji 4 garsų abiem rankom; ilgieji su apvertimais per 4 oktavas abiem rankom.

Akordai: 4 garsų su apvertimais abiem rankom (jei ranka maža ir IV klasėje grojo 3 garsų abiem rankom, V klasėje groja 4 garsų atskiromis rankomis).

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas;

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius); klasėje prie skyriaus mokytojo atsiskaito polifoninį ar stambios formos kūrinį.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – polifonija, stambi forma ir pjesė (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VI klasė

Kūrinių skaičius per metus:

1-2 polifoniniai kūriniai, 1 stambi forma, 2-4 etiudai, 4-6 pjesės (galima ansambliai).

Iš viso 8-13 kūrinių.

Gamų reikalavimai:

Mažorinės – C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As, Des – per 4 oktavas ir išsiskiriančios, tercijomis ir decimomis tiesiai ir išsiskiriančios į šalis, sekstomis tiesiai per 4 oktavas.

Minorinės - a, e, h, fis, cis, gis, d, g, c, f, b, (natūrali, harmoninė ir melodinė) per 4 oktavas tiesiai abiem rankom.

Chromatinė – abiem rankom vienos krypties per 4 oktavas nuo garso, kokia grojama gama. Nuo re ir sol per 4 oktavas tiesiai ir išsiskiriančios į šalis.

Arpedžio: tonikos trumpieji 4 garsų ir ilgieji per 4 oktavas tiesiai. D7-ilgas abiem rankom, VII7-trumpas abiem rankom.

Akordai: tonikos 4 garsų su apvertimais abiem rankom.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas;

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius); klasėje prie skyriaus mokytojo atskaito polifoninj ar stambios formos kūrinj.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – polifonija, stambi forma ir pjesė (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VII klasė

Kūrinių skaičius per metus:

1 polifoninis kūrinys, 1 stambi forma, 1-2 etiudai, 2-3 pjesės.

Iš viso 5-7 kūriniai.

Gamų reikalavimai:

Mažorinės – C, G, D, A, E, H, Fis, F, B, Es, As, Des, Ges, – per 4 oktavas ir išsiskirančios, tercijomis, decimomis ir sekstomis – tiesiai ir išsiskirančiomis.

Minorinės – a, e, h, fis, cis, gis, dis, d, g, c, f, b, es (natūrali, harmoninė ir melodinė) – tiesiai per 4 oktavas ir išsiskirančios į šalis.

Arpedžio: tonikos trumpieji 4 garsų ir ilgieji su apvertimais per 4 oktavas abiem rankom. D7-ilgas su apvertimais abiem rankom tiesiai, VII7- trumpas abiem rankom.

Akordai: tonikos 4 garsų su apvertimais abiem rankom.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas;

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius); klasėje prie skyriaus mokytojo atskaito polifoninj ar stambios formos kūrinj.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – polifonija, stambi forma ir pjesė (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VIII klasė

Kūrinių skaičius per metus:

1 polifoninis kūrinys, 1 stambi forma, 2 etiudai, 2-3 pjesės.

Iš viso 5-7 kūriniai.

Gamų reikalavimai:

Mažorinės – C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, F, B, Es, As, Des, Ges, Ces – per 4 oktavas ir išsiskirančios, tercijomis, decimomis ir sekstomis – tiesiai ir išsiskirančiomis.

Minorinės – a, e, h, fis, cis, gis, dis, ais, d, g, c, f, b, es, as (natūrali, harmoninė ir melodinė) – tiesiai per 4 oktavas ir išsiskirančios į šalis.

Arpedžio: tonikos trumpieji 4 garsų ir ilgieji su apvertimais per 4 oktavas abiem rankom. D7-ilgas su apvertimais abiem rankom tiesiai, VII7- trumpas abiem rankom.

Akordai: tonikos 4 garsų su apvertimais abiem rankom.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas;

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – mokinys dalyvauja mokytojo nuožiūra ir atlieka laisvai pasirinktą kūrinj (gali būti baigiamoji egzamino kūrinys);

II pusmetje vyksta 4 baigiamoji egzamino kūrinių perklausos:

I perklausa – 1 kūrinys,

II perklausa – 2 kūrinių,

III perklausa – 3 kūrinių,

IV perklausa – 4 kūrinių.

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – 4 kūriniai: polifonija, stambi forma, 2 skirtingo charakterio pjesės arba pjesė ir etiudas.

37.2. ugdymo turinys, besimokantiems akordeono klasėje:

V klasė

Gamų reikalavimai:

I pusmetis: mažorinės – C, G, D, F, B, ju ilgieji ir trumpieji arpedžio, 4 garsų akordai, dviejų

oktavų ribose, legato, non legato ir stacato štrichais šešioliktinėmis natomis, vidutiniu tempu.
II pusmetis: minorinės – a, e, d, jų arpedžio, akordai legato, non legato bei stacato štrichais vidutiniu tempu, aštuntinėmis natomis.

Kūrinių skaičius per metus:

- 1-2 stambios formos kūriniai;
- 1-2 polifoniniai kūriniai;
- 2 etiudai;
- 4-5 pjesės.

Viso per metus mokinys turi išmokti 8-10 kūrinių.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai: stambi forma, polifonija, pjesė arba etiudas (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VI klasė

Gamų reikalavimai:

I pusmetis: mažorinės – C, G, D, A, F, B, Es, jų ilgieji ir trumpieji arpedžio, 4 garsų akordai legato, non legato ir stacato štrichais, vidutiniu arba greitu tempu šešioliktainėmis natomis.

II pusmetis: minorinės – a, e, h, d, g, jų arpedžio, akordai legato, non legato ir stacato štrichais šešioliktinėmis natomis.

Kūrinių skaičius per metus:

- 1-2 stambios formos kūriniai;
- 1-2 polifoniniai kūriniai;
- 2 etiudai;
- 4-5 pjesės.

Viso per metus mokinys turi išmokti 8-10 kūrinių.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2 kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai: stambi forma, polifonija, pjesė arba etiudas (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VII klasė

Gamos:

I pusmetis: mažorinės – C, G, D, A, E, F, B, Es, As, jų ilgieji ir trumpieji arpedžio, 4 garsų akordai legato, non legato ir stacato (gabesniems mokiniams po dvi legato, dvi non legato, dvi stacato) štrichais vidutiniu tempu arba greitu šešioliktinėmis natomis.

II pusmetis: minorines – a, e, h, fis, d, g, e, jų ilgieji ir trumpieji arpedžio, akordai legato, non legato, stacato štrichais vidutiniu tempu šešioliktinėmis natomis. Gabesnius mokinius supažindiname su chromatine gama atskiromis rankomis.

Kūrinių skaičius per metus:

- 1-2 stambios formos kūriniai;
- 1-2 polifoniniai kūriniai;
- 2 etiudai;
- 4-5 pjesės.

Viso per metus mokinys turi išmokti 8-10 kūrinių.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2 kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai: stambi forma, polifonija, pjesė arba etiudas (stambi forma gali būti iš pirmo pusmečio programos).

VIII klasė

Gamų reikalavimai:

Mokslo metų eigoje grojamos mažorinės iki 5 ženklų ir minorinės iki 4 ženklų gamos, jų ilgieji ir trumpieji arpedžio, keturgarsiai akordai legato, non legato, stacato, po dvi legato, dvi legato -

dvi stacato štrichais. Gamos grojamos šešioliktinėmis natomis greitu, arba vidutiniu tempu. Chromatinė gama.

Kūrinių skaičius per metus:

- 1 stambios formos kūrinys;
- 1 polifoniniai kūriniai;
- 1-2 etiudai;
- 2-3 pjesės.

Viso per metus mokinys turi išmokti 5-7 kūrinius.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1 laisvai pasirinktas kūrinys, gali būti ir baigiamųjų egzaminų programos kūrinys.

II pusmetje vyksta 4 baigamojo egzamino kūrinių perklausos:

- I perklausa – 1 kūrinys,
- II perklausa – 2 kūriniai,
- III perklausa – 3 kūriniai,
- IV perklausa – 4 kūriniai.

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – 4 kūriniai: stambios formos kūrinys, polifoninis kūrinys, 2 skirtingo charakterio pjesės (gali būti etiudas).

37.3. ugdymo turinys, besimokantiems smuiko, violončelės klasėje:

V klasė

Gamų reikalavimai:

Vibrato tobulinimas. Pažintis su aukštesnėmis pozicijomis. Tolesnis gamų per 2 oktavas tobulinimas, 3-4 gamos su trigarsiais (1 per 3 oktavas).

Kūrinių skaičius per metus:

- 4-6 įvairias grojimo technikas lavinantys etiudai;
- 4-6 pjeses;
- 1 stambios formos kūrinys.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 skirtingo charakterio kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 skirtingo charakterio kūriniai.

VI klasė

Gamų reikalavimai:

Anksčiau išmoktų štrichų tobulinimas, jų deriniai. Štrichas picikato. Dinamikos rėmų plėtimas. Dvigubos natos trijų pirmų pozicijų ribose. Vibrato tobulinimas. Trijų oktavų gamų mokymasis: 3-4 gamos per 3 oktavas su trigarsiais.

Kūrinių skaičius per metus:

- 4-6 etiudai;
- 4-6 skirtingo charakterio pjesės;
- 1 stambios formos kūrinys.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 skirtingo charakterio kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 skirtingo charakterio kūriniai.

VII klasė

Gamų reikalavimai:

Išmoktų štrichų tobulinimas. Štrichas rikošetas. Trijų oktavų gamos nepatogiose tonacijose. Gamos dvigubomis natomis: tercijomis, sekstomis ir oktavomis (pagal mokinio gebėjimus), 3-4 gamos, per 3 oktavas su jų trigarsiais, 1 gama dvigubomis natomis.

Kūrinių skaičius per metus:

- 4-6 etiudai;
- 4-6 pjesės;

1 stambios formos kūriny.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 skirtingo charakterio kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 skirtingo charakterio kūriniai.

VIII klasė

Gamų reikalavimai:

2-3 gamos su jų trigarsiais, 1-2 gamas dvigubomis natomis.

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 etiudai;

2-3 pjesės;

1 stambios formos kūriny.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1 kūriny.

II pusmetyje vyksta 3 baigiamojo egzamino kūrinių perklausos:

I perklausa – 1 kūriny,

II perklausa – 2 kūriniai,

III perklausa – 3 kūriniai.

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – 3 kūriniai: 2 skirtingo charakterio pjesės, 1 stambios formos kūriny.

37.4. ugdymo turinys, besimokantiems gitaros klasėje:

V klasė

I pusmetis

Garso išskyrimas iš akordo. Mišraus legato pratimai: 1-2-1, 1-3-1, 1-4-1, 2-3-2, 3-4-3, 2-4-2 pirštais. Ivaicių ritminių figūrų įvaldymas ir derinimas tarpusavyje. VII, IX, XH pozicijų įvaldymas.

II pusmetis

Igytų techninių įrmuzikinių įgūdžių tobulinimas, mišraus legato įdirbimas, natūralūs flažolejai, aukštų pozicijų įvaldymas, staccato ir pizzicato technikos naudojimas kūriniuose.

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 stambios formos, 3-4 polifoniniai kūriniai, 4-5 pjesės, 5-6 etiudai.

Gamų reikalavimai:

Gamos G-dur, f – moll, Fis- dur, g - moll, kadencijos.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – pjesė ar etiudas su melodija bose.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2 skirtingo charakterio pjesės su išmoktais techniniaisiais ir ritminiais elementais.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – stambios formos kūriny, greito charakterio pjesė arba pjesė naudojant natūralius flažoleetus.

VI klasė

I pusmetis

6 stygos perderinimas į „re”, susipažinimas su sekstolēmis, įvairių garso išgavimo būdų derinimas, pažintis su dirbtiniais flažoletais, garso slopinimo technika, pažintis su tamburinu, visų išmoktų techninių elementų kartojimas ir derinimas tarpusavyje.

II pusmetis

6 stygos perderinimas į „re”, susipažinimas su sekstolēmis, įvairių garso išgavimo būdų derinimas, pažintis su dirbtiniais flažoletais, garso slopinimo technika, pažintis su tamburinu, visų išmoktų techninių elementų kartojimas ir derinimas tarpusavyje.

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 stambios formos, 3-4 polifoniniai kūriniai, 4-5 pjesės, 4-5 etiudai.

Gamų reikalavimai:

Gamos A- dur, fis - moll pagal A.Segovijo pirštuotę.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – pjesė ar etiudas su išmoktais techniniais ir ritminiais elementais.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – techninė pjesė, stambios formos kūrinys.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – techninė pjesė, stambios formos kūrinys.

VII klasė

I pusmetis

6 stygos perderinimas į „re”, susipažinimas su sekstolēmis, įvairių garso išgavimo būdų derinimas, pažintis su dirbtiniais flažoletais, garso slopinimo technika, pažintis su tamburinu, visų išmoktų techninių elementų kartojimas ir derinimas tarpusavyje.

II pusmetis

6 stygos perderinimas į „re”, susipažinimas su sekstolēmis, įvairių garso išgavimo būdų derinimas, pažintis su dirbtiniais flažoletais, garso slopinimo technika, pažintis su tamburinu, visų išmoktų techninių elementų kartojimas ir derinimas tarpusavyje.

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 stambios formos, 3-4 polifoniniai kūriniai, 4-5 pjesės, 4-5 etiudai.

Gamų reikalavimai:

Gamos A- dur, fis - moll pagal A. Segovijo pirštuotę.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – pjesė ar etiudas su išmoktais techniniais ir ritminiais elementais.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – techninė pjesė, stambios formos kūrinys.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – techninė pjesė, stambios formos kūrinys.

VIII klasė

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 stambios formos, 3-4 polifoniniai kūriniai ,4-5 pjesės, 3-4 etiudai.

Gamų reikalavimai:

Gamos pagal A. Segovijo pirštuotę.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – pjesė ar etiudas su išmoktais techniniais ir ritminiais elementais.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – techninė pjesė, stambios formos kūrinys.

II pusmetyje vyksta 4 baigiamojo egzamino kūrinių perklausos:

I perklausa – 1 kūrinys,

II perklausa – 2 kūriniai,

III perklausa – 3 kūriniai,

IV perklausa – 4 kūriniai.

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – lyrinė pjesė, techninė pjesė, etiudas, stambios formos kūrinys (viena dalis iš sonatos).

37.5. ugdymo turinys, besimokantiems fleitos klasėje:

V klasė

Gamų reikalavimai:

Suformuojamas garsas, kvėpavimas, laikysena, lavinama garso intonacija, mokama kūrinj atlikti vientisai, lavinamas muzikos pajautimas. Gamos iki 5 ženklų (mažorinės, minorinės) per dvi oktavas legato ir nonlegato, ketvirtinėmis ir šešioliktinėmis natomis. Arpedžio. Garso pratimai.

Kūrinių skaičius per metus:

6-8 pjesės, 4-6 etiudai, 1-2 duetai.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 skirtingo charakterio kūriniai.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2 skirtingo charakterio pjesės ir 1 etiudas arba 3 pjesės.

VI klasė

Gamų reikalavimai:

Gražaus garso išgavimo mokymas, t.y. padaryti skambesį sodrū ir įvairiapusj. Lavinti garso intonaciją, techninį meistriškumą. Gamos iki 6 ženklų (mažorinės, minorinės) per dvi oktavas

ketvirtinėmis, šešioliktinėmis natomis. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama harmoninė ir melodinė. Garso pratimai.

Kūrinių skaičius per metus:

1 stambi forma, 6-8 skirtingo charakterio pjesės, 4-6 etiudai, 1-2 duetai.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 2 kūrinius iš mokinio programos – pjesę arba ansamblį arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2 kūriniai (skirtingo charakterio) ir etiudas arba 3 kūriniai.

VII klasė

Gamų reikalavimai:

Toliau lavinti kūrinio išpildymo suvokimą, meninio turinio atskleidimą. Gamos iki 6 ženklų (mažorinės, minorinės) per dvi oktavas ketvirtinėmis, aštuntinėmis, šešioliktinėmis natomis, triolémis. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama – pasirinktinai. Garso pratimai.

Kūrinių skaičius per metus:

1 stambi forma, 6-8 skirtingo charakterio pjesės, 4-6 etiudai, 1-2 duetai.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 2 kūrinius iš mokinio programos – pjesę arba ansamblį, arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai.

VIII klasė

Gamų reikalavimai:

Programos paruošimas baigiamajam egzaminui, t.y. kūrinio formos analizė, techninis atlikimas, muzikos ir dinamikos sintezė. Kartojamos visos gamos per dvi oktavas ketvirtinėmis, aštuntinėmis, šešioliktinėmis natomis, triolémis. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama. Garso pratimai.

Kūrinių skaičius per metus:

1 stambios formos kūrinys, 4-6 etiudai, 2-4 skirtingo charakterio pjesės, 1-2 duetai.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas.

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – mokinys dalyvauja mokytojo nuožiūra ir atlieka laisvai pasirinktą kūrinį (gali būti baigiamojo egzamino kūrinys).

II pusmetje vyksta 4 baigiamojo egzamino kūrinių perklausos:

I perklausa – 1 kūrinys,

II perklausa – 2 kūriniai,

III perklausa – 3 kūriniai,

IV perklausa – 4 kūriniai.

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – 4 kūriniai: stambi forma, etiudas, 2 skirtingo charakterio pjesės.

37.6. ugdymo turinys, besimokantiems trimito, fliugelhorno, eufonijos, baritono, tenorhorno, saksofono, klarneto klasėje:

V klasė

Gamų reikalavimai:

H-dur, gis-moll, Des-dur, b-moll vienoje oktavoje ketvirtinėmis, aštuntinėmis ir šešioliktinėmis natomis. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama natūrali, harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama – pasirinktinai.

Kūrinių skaičius per metus:

4 skirtingo charakterio pjesės, 4 etiudai, 2 kūriniai su CD fonograma.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas (iš natų).

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 2 kūrinius iš mokinio programos – pjesę arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2 kūriniai ir etiudas arba 3 kūriniai. Vienas iš jų – stambios formos.

VI klasė

Gamų reikalavimai:

Fis-dur, dis-moll, Ges-dur, es-moll vienoje oktavoje ketvirtinėmis, aštuntinėmis ir šešioliktinėmis natomis. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama natūrali, harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama – pasirinktinai.

Kūrinių skaičius per metus:

4 skirtingo charakterio pjesės, 4 etiudai, 2 kūriniai su CD fonograma.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas (iš natų).

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos – pjesę arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius ir etiudus mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai (mintinai). Vienas iš jų – stambios formos.

VII klasė

Gamų reikalavimai:

Cis-dur, ais-moll, Ces-dur, as-moll vienoje oktavoje ketvirtinėmis, aštuntinėmis ir šešioliktinėmis natomis. Pasirinktas gamas galima groti dvejose oktavose. Grojama legato ir non legato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama natūrali, harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama.

Kūrinių skaičius per metus:

4 skirtingo charakterio pjesės, 4 etiudai, 2 kūriniai su CD fonograma.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas (iš natų).

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos – pjesę arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius ir etiudus mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 3 kūriniai (mintinai). Vienas iš jų – stambios formos.

VIII klasė

Gamų reikalavimai:

Visų gamų kartojimas ketvirtinėmis, aštuntinėmis ir šešioliktinėmis natomis. Pasirinktas gamas galima groti dvejose oktavose. Grojama legato ir nonlegato. Arpedžio. Minorinės gamos: grojama natūrali, harmoninė ir melodinė. Chromatinė gama.

Kūrinių skaičius per metus:

3 skirtingo charakterio pjeses, 2 etiudus, 1 kūrinį su CD fonograma.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

Techninė įskaita – etiudas (iš natų).

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio baigiamujų programos – pjesę arba kūrinį su CD fonograma). Kitus kūrinius ir etiudus mokinys atsiskaito mokytojui klasėje.

II pusmetyje vyksta 3 baigiamojo egzamino kūrinių perklausos:

I perklausa – 1 kūrinys,

II perklausa – 2 kūriniai,

III perklausa – 3 kūriniai,

Baigamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – 3 kūriniai (mintinai). Vienas iš jų – stambios formos.

37.7. ugdymo turinys, besimokantiems solinio dainavimo klasėje:

V klasė

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 nesudėtingos vokalizės (salyginai platesniame diapozone), 2-3 liaudies dainos, 4-5 skirtingo charakterio lietuvių ar užsienio kompozitorių kūriniai.

Reikalavimai:

Vokalinių įgūdžių lavinimas. Balso diapazono praplėtimas. Kantileninio dainavimo ugdomas. Savarankiško kūrinių interpretavimo skatinimas. Dainavimo technikos įvaldymas. Kūrinių interpretavimas. Taisylinga ir laisva stovėsena.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2-3 kūriniai (mokinys pasirodo scenoje mokytojo nuožiūra). mokytojas parenka 2-3 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius);

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2-3 kūriniai su akompanimentu ir 1 kūrinėlis atliekamas solo nepritariant instrumentui acapella.

VI klasė

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 vokalizės (salyginai techniškos), 2-4 liaudies dainos, 4-5 skirtingo charakterio lietuvių ar užsienio kompozitorių kūriniai.

Iš viso 8 – 13 kūrinių.

Reikalavimai:

Balso ir vokalinių įgūdžių lavinimo, formavimo pratimai. Balso ir instrumento meninio proceso vienybė. Kūrybiškumo ugdomas, siekiant tikslinges meninės raiškos. Specialūs tarties pratimai diktijos tobulinimui. Intonavimo lavinimas dainuojant vokalinus etiudus-vokalizes. Sceninės laikysenos tobulinimas.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2-3 kūriniai (mokytojas parenka 2-3 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius);

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2-3 kūriniai.

VII klasė

Kūrinių skaičius per metus:

2-3 vokalizės (salyginai techniškos), 2-3 liaudies dainos, 5-6 šiuolaikiniai bei klasikiniai lietuvių ir užsienio kompozitorių kūriniai.

Iš viso 10 – 11 kūrinių.

Reikalavimai:

Išraiškingas emocinis dainavimas. Dainavimo ugdomas, gilinantį į atliekamo kūrinio turinio ir formos pajautimą. Balso lavinimo pratimai, vokalinio kvėpavimo technikos gerinimas kiekvieno užsiémimo metu. Specialūs tarties pratimai diktijos tobulinimui. Intonavimo lavinimas dainuojant vokalinus etiudus-vokalizus. Sceninės estetikos mokymasis – laikysena, stovėsena, eisena.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 2-3 kūriniai (mokytojas parenka 2-3 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius);

II pusmečio akademinis koncertas (vertina komisija) – 2-3 kūriniai.

VIII klasė

Kūrinių skaičius per metus:

1-3 vokalizės, 2-3 liaudies dainos, 4-5 skirtingo charakterio ir stiliaus kūriniai. Pageidautina baroko, klasicizmo, arba romantizmo epochų kūriniai.

Iš viso 8 – 11 kūrinių.

Reikalavimai:

Kūrinių interpretacijos išbaigtumo ir meninio stiliaus pojūčio siekimas bei formavimas. Muzikalumo ir vokalinės technikos tobulinimas. Atlikimo kultūros puoselėjimas. Polifoninio dainavimo lavinimas: tikslus melodijos išdainavimas, ansambliskumo, derėjimo ugdomas.

Balso lavinimo pratimai, vokalinio kvėpavimo technikos gerinimas kiekvieno užsiémimo metu. Specialūs tarties pratimai diktijos tobulinimui.

Intonavimo lavinimas dainuojant vokalinus etiudus-vokalizus.

Sceninės estetikos mokymasis – laikysena, stovėsena, eisena.

Pasiekimų ir pažangos patikrinimo formos:

I pusmečio akademinis koncertas (vertina mokytojas) – 1-2 kūriniai (mokytojas parenka 1-2 kūrinius iš mokinio programos: pjeses, ansamblius);

Baigiamasis egzaminas (mokslo metų pabaigoje) – mokinys atlieka liaudies dainą, baroko arba klasicizmo kūrinį ir 1-2 laisvai pasirinktus skirtingo charakterio bei stiliaus kūrinius. Mokinys vertinamas dešimt balų sistema. Egzamine vertinama meninis išraiškingumas, balso valdymo technika, muzikalumas, intonavimas, kūtinio stiliaus ir formos pojūtis. (Kūriniai gali būti iš pirmo pusmečio programos).

V SKYRIUS SOLFEDŽIO

38. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.
39. Solfedžio tikslas – plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.
40. Solfedžio uždaviniai:
  - 40.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derminį pojūtį;
  - 40.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;
  - 40.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženkļų ir simbolių reikšmes ir gebeti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.
41. Solfedžio veiklos sritys:
  - 41.1. intonavimas;
  - 41.2. ritmovimas;
  - 41.3. muzikos tekstu klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.
42. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai (280 val.).
43. Solfedžio mokymas:
  - 43.1. mokomasi grupėje;
  - 43.2. rekomenduojama skirti 2 valandas per savaitę;
  - 43.3. pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.
44. Mokiniai pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų ypatumus; 1.1.2. žinoti intervalų ir akordų sandarą; 1.1.3. žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus
2. Veiklos sritis - ritmovimas	
Nuostata – siekti ritmovimo tikslumo	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

2.1. Tiksliai atliliki ritminių darinius sudėtiniose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. išlaikyti tempą 2.1.3. žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atliliki ritmo darinius sudėtiniose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminių darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus. 2.2.2. Paaiškinti metroritminių elementus ir natū grupavimo principus.
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausa atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausa atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstu savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebeti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

45. Solfedžio turinio apimtis:

45.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

45.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

45.1.2. trijų rūsių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

45.1.3. natū skaitymas ir transponavimas smuiko ir boso raktuose;

45.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;

45.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇ °, II₇, padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;

45.2. ritmavimas:

45.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

45.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;

45.3. muzikos tekstu atpažinimas ir užrašymas:

45.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

45.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

46. Solfedžio ugdymo turinys:

Eil. Nr.	V KLASĖ Mokymo programos skyriai, temų ir potemų pavadinimai I pusmetis	Valandų skaičius
1.	Dermé. Mažoras. T-S-D(su apvertimais), T-T6-T64. C-dur	2
2.	Intervalai. mažorinėje dermėje ir nuo garso.	2
3.	Intervalų apvertimai; a-moll	2
4.	Tritonis mažore. G-dur tonacija	2
5.	Minorinė dermė; t-s-D, t-t6-t64; e-moll n.,h.,m.	2
6.	Ritminė grupė: ketvirtinė su tašku ir aštuntinė. D-dur tonacija	2
7.	Intervalai min. dermėje ir nuo garso.	2
8.	Tritonis harm. minore; h-moll	2
9.	Šešioliktinės natos. A-dur	2
10.	D7 su sprendimu. (nat.mažore ir harm.minore)	2
11.	Sinkopės; fis-moll n.,h.,m.	2
12.	Triolės. E-dur tonacija	2
13.	3/8, 6/8 metrai.	2
14.	Ritminė grupė: aštuntinė su tašku ir šešioliktinė; cis-moll n.,h.,m.	2

15.	Diezinės tonacijos iki 4 ženklų. Programos įtvirtinimas.	2
	Iš viso valandų	30
Eil. Nr.	II pusmetis	Valandų skaičius
1.	Mažorinė dermė. T-S-D; T-T6-T64; D7. F-dur tonacija	3
2.	Intervalai mažorinėje dermėje (junginiai)	2
3.	Tritoniai mažore (kartojimas)	2
4.	Minorinė dermė; t-s-D; t-t6-t64; D7; d-moll n. h.m.	3
5.	Intervalai minorinėje dermėje (junginiai)	2
6.	Punktyrinis ritmas. B-dur tonacija	2
7.	Tritoniai harm. minore; g-moll n.h.m.	2
8.	Es-dur tonacija; 3/8 metras	3
9.	c-moll n.,h.,m; 4/8 metras	3
10.	Akordai ir jų grupės	2
11.	Sinkopės	2
12.	As-dur tonacija. Triolės	2
13.	Intervalų grupės	2
14.	D7 nuo garso	3
15.	6/8 metras; f-moll n.,h.,m.	2
16.	Imitacija	1
17.	Bemolinių tonacijų iki 4 ženklų kartojimas	2
18.	Pusmečio programos įtvirtinimas	2
	Iš viso valandų	40
Eil. Nr.	VI KLASĖ Mokymo programos skyriai, temų ir potemių pavadinimai I pusmetis	Valandų skaičius
1.	Dermė. Mažoras. T-S-D apvertimai. C-dur, a-moll	2
2.	Intervalai mažore. Tritonis. G-dur	2
3.	Minorinė dermė. t-s-D apvertimai; e-moll	2
4.	Intervalai minore. Tritonis.	2
5.	Sinkopės (takte ir tarp gretimų taktų). D-dur	2
6.	Intervalų grupės; h-moll	2
7.	3/8, 6/8 metrai. A-dur	2
8.	D7, D65 su sprendimu.	2
9.	D43, D2 su sprendimu; fis-moll	2
10.	Akordai ir jų junginiai. E-dur	2
11.	Ritminė grupė. Ketvirtinė su tašku ir dvi šešioliktinės; cis-moll	2
12.	Transponavimas. (Sekunda↑↓). H-dur	2
13.	Ritminė grupė. Aštuntinė su tašku ir šešioliktinė; gis-moll	2
14.	Muzikiniai terminai (kartojimas)	2
15.	Diezinės tonacijos iki 5 ženklų. Programos įtvirtinimas.	2
	Iš viso valandų	30
Eil. Nr.	II pusmetis	Valandų skaičius
1.	Mažorinė ir minorinė dermė. F-dur, d-moll	3
2.	Intervalai ir jų junginiai	2
3.	T-S-D apvertimai. B-dur	2
4.	3/8 metras	3
5.	Akordai ir jų grupės	2
6.	t-s-D apvertimai; g-moll	2
7.	Transponavimas	2
8.	D7, D56, D34, D2 (kartojimas)	3
9.	Es-dur, c-moll	2

10.	Chromatiniai garsai	2
11.	Tritonių kartojimas	2
12.	As- dur, f-moll	2
13.	Enharmonija	2
14.	.>T (II l.), >t (VII l.)	3
15.	Sinkopės	2
16.	Des-dur, b-moll	2
17.	Muzikiniai terminai	2
18.	Bemolinės tonacijos iki 5 ženklų. Programos įtvirtinimas	2
	Iš viso valandų	40
Eil. Nr.	VII KLASĖ Mokymo programos skyriai, temų ir potemių pavadinimai I pusmetis	Valandų skaičius
1.	Mažorinė dermė. Harmoninis mažoras. (C-a)	2
2.	T-S-D apvertimai; pd2 sum7 intervalai	2
3.	Intervalai ir jų junginiai. (G-e)	2
4.	Minorinė dermė; t-s-D apvertimai.	2
5.	Intervalai ir jų junginiai (harm. min.) (D-h)	2
6.	D7 su sprendimu (kartojimas)	2
7.	pd4 sum5 VI-II l. harm.maž. ir harm.min. (A-fis)	2
8.	Ritminė grupė su ligomis	2
9.	Kvintų ratas. (E-cis)	2
10.	2/2, 3/2 metrai.	2
11.	Sinkopės su pauze. (H-gis)	2
12.	Transponavimas	2
13.	Vedamasis septakordas.	2
14.	Ritminė grupė su ligomis. (Fis –dis)	2
15.	Diezinės tonacijos iki 6 ženklų. Programos įtvirtinimas. Pratybos	2
	Iš viso valandų	30
Eil. Nr.	II pusmetis	Valandų skaičius
1.	Kvintų ratas. (F,d)	2
2.	Intervalai ir jų junginiai mažore	2
3.	Akordai ir jų junginiai mažore. (B,g)	2
4.	<4 ir>5, <2 ir >7 mažore	2
5.	.<T (VI l.). (Es,c)	2
6.	Intervalai harm. minore	2
7.	Akordai ir jų junginiai harm. minore	2
8.	<4 ir >5 , <2 ir >7 minore. (As, f)	2
9.	<t (III l.)	2
10.	Vedamasis septakordas (VII7m ir VII7s)	2
11.	Sinkopės su pauze. >T ir >t	2
12.	Ritminės grupės su ligomis. (Des, b)	3
13.	Enharmonija	1
14.	Mažorinė chromatinė gama	2
15.	Minorinė chromatinė gama	2
16.	Sudėtingos ritminės grupės su ligomis	2
17.	Paprastieji ir kintamieji metrai (sudėtiniai)	1
18.	Mišrieji ir kintamieji metrai.(Ges, es)	3
19.	Muzikiniai terminai	2
20.	Bemolinės tonacijos iki 6 ženklų. Programos įtvirtinimas. Pratybos	2
	Iš viso valandų	40
Eil.	VIII KLASĖ	Valandų

Nr.	Mokymo programos skyriai, temų ir potemių pavadinimai I pusmetis	skaicius
1.	Mažorinė dermė (C- dur nat.,harm.) T-S-D su apvertimais.	2
2.	D7 su apvertimais ir sprendimu (maž).	2
3.	Intervalai maž. tonacijoje ir nuo garso.	2
4.	Mažorinio pobūdžio senovinės l. dermės	1
5.	Minorinė dermė (a-moll) t-s-D su apvertimais.	2
6.	D7 su apvertimais ir sprendimu (min.) (G,e)	2
7.	Intervalai harm. minore ir nuo garso.(D,h)	2
8.	Minorinio pobūdžio senovinės l. dermės. (A, fis)	2
9.	pd ir sum kvintakordai dermėje	2
10.	Vedamasis septakordas (mažasis ir sumažintas). (E, cis)	3
11.	Ritminė grupė su triolémis. (H,gis)	2
12.	Sinkopės su pauze. (Fis, dis)	2
13.	Transponavimas (kartojimas)	2
14.	Natū ir pauzių pailginimai. (Cis, ais)	2
15.	Diezinės tonacijos iki 7 ženklų. Programos įtvirtinimas.	2
Iš viso valandų		30
Eil. Nr.	II pusmetis	Valandų skaicius
1.	Mažorinė dermė. (F-dur). Intervalų kartojimas	2
2.	Kvintų ratas (kartojimas)	2
3.	Minorinė dermė ir jos rūšys (d-moll)	2
4.	Intervalai tonacijoje ir nuo garso	2
5.	Kvintakordai ir jų apvertimai	2
6.	Transponavimas. (B,g)	2
7.	Keturgarsiai akordai. D7 su apvertimais	2
8.	VII7 mažasis ir sumažintas. (Es,c)	2
9.	<4 ir >5, <2 ir>7 su sprendimu	2
10.	Chromatinės gamos	2
11.	Paprastieji ir sudėtiniai metrai. (As,f)	2
12.	Kintamieji metrai	1
13.	Ritminė grupė: sinkopės su ligomis.(Des, b)	3
14.	Intervalų junginiai	2
15.	Sinkopės su pauze. (Ges,es)	2
16.	Akordai ir jų junginiai	2
17.	Senovinių dermių kartojimas (Ces, as)	3
18.	Natū ir pauzių pailginimai	2
19.	Bemolinės tonacijos iki 7 ženklų. Programos įtvirtinimas.	3
Iš viso valandų		40

VI SKYRIUS MUZIKOS ISTORIJA

47. Muzikos istorijos paskirtis – suteikti bendrujų ir muzikinių kompetencijų.
48. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.
49. Muzikos istorijos uždaviniai:
  - 49.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;
  - 49.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;
  - 49.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiais kompozitoriais ir jų kūriniais;
  - 49.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;

49.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.

50. Muzikos istorijos veiklos sritys:

50.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

50.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

51. Muzikos istorijos mokymas:

51.1. mokymosi trukmė – 4 metai (140 val.);

51.2. mokomasi grupėje;

51.3. muzikos istorijos pamokoms skiriama 1 valanda per savaitę;

51.4. lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas;

51.5. pamokose naudojamos informacinės technologijos.

52. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas

Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis

Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūriny; 1.1.2. atpažinti klausomą muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrino formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrius elementus; 1.3.2. nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis - muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas	
Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniai ir kultūriniai reiškiniai, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebeti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinius, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinius.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausių vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklausytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

53. Muzikos istorijos turinio apimtis:

53.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

53.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

54. Muzikos istorijos ugdymo turinys:

V klasė (1 mokymo metai)

Lietuvių liaudies muzika, dainos, šokiai, instrumentinė muzika.
 Ivairių pasaulio tautų liaudies muzika.
 Opera. Baletas.
 Seniausią laiką muzika.
 Viduramžiai.
 Renesansas.

VI klasė (2 mokymo metai)

Barokas.
 J. S. Bachas, G.F. Hendelis, A. Vivaldi
 Klasicizmas. J. Haidnas, V. A. Mocartas, L. Bethovenas.
 Romantizmas. F. Šubertas, F. Šopenas, F. Listas, R. Šumanas.
 Žymiausi XIX a. Vakarų Europos kompozitoriai, operos kūrėjai K.Gliukas, R. Vagneris, K. Veberis.
 Žymiausi XIX a. prancūzų operos kūrėjai Š.Guno, Š. Bize,
 Žymiausi XIX a. italų operos kūrėjai Dž. Rosinis, D. Pučinis, D. Verdis.

VII klasė (3 mokymo metai)

Rusų muzikinė kultūra. M. Glinka, M. Musorgskis, P. Čaikovskis, D.Šostakovičius, S.Prokofjevas, A.Chačaturianas.
 Lietuvių muzikinė kultūra. J. Naujalis, Č. Sasnauskas, M. Petrauskas, M.K. Čiurlionis, S. Šimkus, J. Gruodis, J. Tallat-Kelpša , B. Dvarionas, J.Juzeliūnas, V.Klova, E.Balsys.

VIII klasė (4 mokymo metai)

XXa. Vakarų šalių populiariausių tradicinių bei avangardinių muzikinių krypčių apžvalga.
 Užsienio šalių muzikos.K. Debiusy. M. Ravelis, G. Maleris, A. Šenbergas, O. Hindemitas, B.Bartokas, Dž. Geršvinas, I. Stravinskis, B. Britenas.
 Pabaltijo šalių Estijos, Latvijos žymiausi kompozitoriai.
 Kartojimas.

VII SKYRIUS **ANSAMBLIS**

55. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.
56. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.
57. Ansamblio uždaviniai:
  - 57.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;
  - 57.2. ugdyti mokinį artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;
  - 57.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
  - 57.4. sudaryti galimybes mokinį iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.
58. Ansamblio veiklos sritys:
  - 58.1. ansamblio pojūčio ugdymas;
  - 58.2. kūrinių interpretavimas ansambluje;
  - 58.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
59. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.
60. Ansambliai gali būti:
  - 60.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):
    - 50.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokiniai);
    - 50.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, trimitas, fleita ir kt.)) (2, 3, 4, 6 mokiniai);
    - 50.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);
    - 50.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;

50.1.5. akordeonininkų ansamblis;

60.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).

61. Ansamblio mokymas:

61.1. mokomasi nuo antrų mokymo metų,

61.2. ansambliu skiriamos 1-2 valandos per savaitę;

61.3. tobulinami mokinį skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;

61.4. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

61.5. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansambluje;

61.6. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;

62. Mokinį pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansambliskumo ugdymas

Nuostata – igyti muzikavimo ansambluje patirties
--

Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansambluje kartu su kitais atlikėjais
---

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
--	--

1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
--	--

1.3. Derinti savo veiksmus su kitu ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitu atlikėjų interpretaciją.
---	--

2. Veiklos sritis - kūrinių ansamblinis interpretavimas

Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą
--

Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius
---

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

2.1. Atlikti savo partiją ansambluje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą;
---------------------------------------	---------------------------------------

2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.

2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
---	--

2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitu atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitu ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
---	--

3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje
---

Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje
--

Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte
--

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje;
---	---------------------------------

3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.

3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebeti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą
--	--

63. Ansamblio turinio apimtis:

63.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

63.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

63.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
--

63.4. kūrinių skaičius per vienerius mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

VIII SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

64. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

65. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

66. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

66.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiuose, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;

66.2. ugdyti mokinių pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

66.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

67. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

67.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdomas;

67.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

67.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

68. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

69. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:

69.1. pagrindinis antrasis muzikos instrumentas – fortepijonas, tačiau atsižvelgiant į mokyklos tradicijas ir turimas mokymo priemones, mokykla gali siūlyti ir kitą instrumentą;

69.2. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo antrų mokymo metų;

69.3. antrojo muzikos instrumento pamokoms skiriama 1 valanda per savaitę;

69.4. antrojo muzikos instrumento pamokose mokomasi individualiai.

70. Antrojo muzikos instrumento dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas
---

Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju muzikos instrumentu patirties
--

Esminis gebėjimas – atlkti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu
--

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių.	1.1.1. Nusakyti kūrinių metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinių tematiką.
1.2. Perteikti kūrinių nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinių tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinių keliamas meninės emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinių stilijus, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinių interpretaciją.

3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje
---

Nuostata – dalyvauti koncertuose, pasirodymuose scenoje

Esminis gebėjimas – koncerte pasirinktu instrumentu atlkti programą

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

71. antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

71.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judezių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

71.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinamino plano apibūdinimas ir atlikimas;

71.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir išsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

71.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

IX SKYRIUS
CHORO DALYKO NUOSTATOS

72. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą ir suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

73. Choro tikslas – tobulinti vokalinus gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

74. Choro uždaviniai:

74.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

74.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

74.3. ugdyti mokinį artistiškumą ir ansambliskumą, didinti sceninės kultūros patirtį;

74.4. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

75. Veiklos sritys:

75.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas;

75.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

75.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

76. Choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

77. Choro mokymas:

77.1. choro pamokoms skiriamos 2 val. per savaitę;

77.2. choro atskirų balsų grupėms gali būti skiriamos 1-3 papildomos valandos;

77.3. mokomasi grupėje;

77.4. plėtojami sceninės kultūros meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje;

77.5. numatomos 1-2 koncertmeisterio valandos per savaitę.

78. Mokiniu pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo technikos lavinimas
--

Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties

Esminis gebėjimas – atliliki jaunių choro repertuaro kūrinius
---

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalinus įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus
--	---

1.2. Dainuojant taisyklingai atliliki muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Pažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones
---	--

2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas
--

Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretaciją sumanymą
--

Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunių choro repertuaro kūrinius
---

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

2.1. Stilingai atliliki chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliums ir žanro ypatumus
--	--

2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką, dinamiką
--	--

3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje
---

Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje
--

Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą
--

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
----------------------------------	--

3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
---	--

3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas
--	--

79. Choro turinio apimtis:

- 79.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;
  - 79.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
  - 79.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
  - 79.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–8 skirtingo charakterio kūriniai.
-